

MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI

**Pieśń IV (O cnocie
szlacheckiej)**

MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI

Pieśń IV

O CNOCIE SZLACHECKIEJ

Zacni się ludzie rodzą także z zacnych;
Znać w koniach sztuki ojczyste; lękliwych
Mężna orlica gołębi nie rodzi,
Ani mdły zając z dużych lwów pochodzi.

Dziedzictwo, Rodzina

Wszakże rozmnaża cnoty przyrodzone
Ćwiczenie: czynią serce utwierdzone¹
Piękne nauki; tych kiedy nie staje,
Ślachtetne plemię szpecą złe zwyczaje.

Cnota, Nauka, Praca

Śmiał się waleczny Rzym z syna onego
Ojca, dzielnością przełomion którego
Straszny Hannibal: i fortuną zbroję
Musiał opuścić i ojczyznę swoją.

Ale nie przestał na tym między bogi
Chwalon Alcides², że go gromem srogi
Ociec³ urodził, bo wołał dzielnością
Swą słynąć, niżli rodzaju zacnością.

Cóżkolwiek jeno straszliwego żyło
Na świecie, wszystko jego ustąpiło
Niezmężnej sile; przeto słynie wszędzie
I wiecznie słynąć za swe cnoty będzie.

Droga ku sławie — w sławnym urodzenie
Domu, nie sama sława. Przeto w cenie
Kto chce być, porzuć nikczemne zabawy;
Nie na herb przodków patrz, ale na sprawy,

Sława, Szlachcic, Walka,
Państwo

Da pospolite prawo nieskończone
Imię swym stróżom, dadzą obronione
Granice zbroją koronne pocziwą
Od zradnych sąsiad⁴ sławę wiecznie żywą.

¹utwierdzone — stałe, niezmienne. [przypis redakcyjny]

²Alcides — imię nadawane Herkulesowi, od imienia bogini Alcei. [przypis redakcyjny]

³ociec — starop. postać wyrazu ojciec: *ociec*, *ośca* itd. [przypis redakcyjny]

⁴sąsiad — sąsiadów. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesn-iv-o-cnocie-szlacheckiej>

Tekst opracowany na podstawie: Mikołaj Sęp Szarzyński, Rytmy albo Wiersze polskie w wyborze, wyd. E. Wende i S-ka., Warszawa 1914

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska.

Okładka na podstawie: ShepMan123@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).